

Sesim Resim

Cenk Yüksel

3-30 Eylül

MKM / Çağdaş Sanat Galerisi

fraksiyon yayinlari.com/
sesim-resim

Sesim Resim, Ben ise Sen'im

Kadına yönelik şiddetin son zamanlarda doruklara ulaştığı, amansız ve trajik bir zaman içindeyiz. Bu denli keskin, bu denli insan hayatını bir hiçmiş gibi yok sayan belirsiz, umarsız ve acımasız bir gündem bu. Patriarkal sistemin yüzyıllarca devam eden kanıksanmış bir güç gösterisi. Kadınların gerek ailede gerek de sosyal yapı içinde daima ikinci sırada tutulması, psikolojik ve fizyolojik şiddet ile hayatlarını tehdit edecek noktada travmatik eylemler yaşatmak her şeyden önce bir insanın, bir diğer insana yapamayacağı derecede primitif güç gösterileri.

Son yıllarda kadına yönelik şiddetin sözel ve fiziksel yol ile iyice arttığı, şiddet görmüş kadınların toplum hafızasında mor gözler, patlamış dudaklar ile yer alan fotoğrafları ile insanın ataerkil düzeni sorguladığı, sistemi değiştirmek için neler yapılabileceğini düşünmeye iten bir devirden geçmekteyiz. Kadın kimliğinin sosyo-kültürel boyuttaki yeri ve duruşu geleneksellik içinde de rutin bir kısır döngüye uğramıştır. Erkeklerin statik düzen içinde evlendiği kadında tıpkı gördüğü rol model olan annesi gibi çeşitli beklentileri oluşmuştur. Bu kadınların ev işi yapması, önüne yemek getirmesi, çocuk doğurup büyütmesi, bazı kadınların çalışması ya da çalışmasına izin verilmemesi gibi, kadının neredeyse bir köle, hizmetçi mantığında ataerkil düzenin verdiği izinler ve gözetimler sürecinde sürdürdüğü bir yaşam söz konusudur. Bu noktada geleneksel kültür içinde kadınların erkek çocuklarını yetiştirme, aile bağlamı için erkek ve kız çocukların cinsiyetlerine özgü ayrımlar olmadan ve çeşitli roller, görevler atfedilmeden büyütülmesi gerekir. Vicdan ve ahlak duygusu en birincil ailede öğretilir. Anaokulu, ilkokul, ortaokul ve sonrasında gelen eğitimler kişilerin dünyada edinebilecekleri çeşitli tarihsel, bilimsel ve sanatsal eğitimleri kapsar. Ancak birbirine davranış, cinsiyet rolleri, kadın – erkek eşitliği, şiddet, etik, sevgi, bağlılık, yaşam, saygı gibi özlük haklar ise birey doğduğu an itibarıyla çocuğun büyürken aile içinde taklit ve empati duygusu ile gelişerek öğrenilecek edinimlerdir. Bugün sözünü ettiğimiz kadınının toplumdaki yeri, uğradığı şiddet, cinayet ve mobing gibi ciddi eylemler en temelde ailede değişime uğrarsa toplum yakın gelecekte olumlu anlamda değişmeye başlayacaktır. Toplumun en küçük yapı taşı olan birey olumlu ve birbirine saygı çerçevesinde ilişkiler geliştirirse ne kadın haklarından, ne insan ve ne de hayvan haklarından söz etmeye gerek kalır.

Dünyanın geçirmekte olduğu evrim süreci içinde insanlar gün geçtikçe daha da birbirine destek olur hale gelmiştir. İşbirliği, kolektif ruh, birlik olma hali ile sesler daha da yüksek çıkmaya, temel haklar ifade edilebilmeye ve yaşamsal haklar “kazanılabilmeye” başlamıştır.

Ailede eğitimin, sözü edilen kadın – erkek eşitliğinin Avrupai bir durum olup, anane içinde ayıp karşılanması söz konusudur. Ancak toplum içinde kadın söz sahibi olmalı, sesini duyurmalı, toplumu toplum yapan yegâne dişi olarak varlığını eşit biçimde gösterebilmelidir. Kadınların sokakta özgürce hareket edebilmesi, dilediği gibi giyinebilmesi, istediği meslekte çalışabilmesi kadar özgürleştirici kaç eylem vardır? Bir kadın sokakta her saat yürüyemiyorsa, istediğini giyemiyorsa ne kadar özgürdür?

Kadınların toplum içinde yaşadıkları şiddetin boyutları salt fiziksel eylem içinde değildir. Toplum ve aile baskısı altında şiddet gören çoğu kadın kendini savunamamakta ve hatta olanı anlatacak kadar dahi sesini çıkarmasına müsaade edilmemekte ve böylece iyice sessizleştirilmektedir.

Ancak, hayır? Kadın susamaz, kadın hiçbir güç ve şiddet karşısında susmamalıdır.

Sanatçı ve akademisyen olan Cenk Yüksel’in “Sesim Resim” projesi ise susma ve görme/ görünme eyleminin bir aktarımı olarak dikkat çekici bir yaklaşım üzerinden kadının toplumdaki kimliğini ve sosyo-kültürel boyuttaki problematik yapıları keskin biçimde aktarmaktadır. Gerçek hayattan alınan önemli ve neredeyse sürreal sayılabilecek kadına şiddet, yok sayılma ve toplum içinde kadının konumu gibi olayların nahif ve oldukça şiirsel boyutta resimleri sergide sunulmaktadır. Bazen gri tonlar, bazen pastel tonların koyu ve açıkları, sıcak ve soğuk renkler arasındaki ahenk ve az miktarda kullanılmış olan altın renkler ile resimlerin sesini duyduğumuzda tüylerimizi diken diken edecek gerçekliklerle bizleri yüzleştirmektedir.

Yüksel’in resimlerinde ön planda anonim ve yüzü belli olmayan kadın figürleri izlenmektedir. Narin duruşlar içinde izlenen bu kadın figürleri yaşanan gerçekliğin karşısında hala resimlerde dimdik durup sessiz sözleri ile izleyicinin ve toplumun müdahalesini bekler durumdadır. Her bir resmin arkasında gerçek bir hikâye, anlatı, toplumun utanılası bir yönü belirmektedir.

Lirik bir şiir edası içinde izlenebilecek tüm resimler önde yer alan figürün kırılğan ve zarif duruşu karşısında renkler ile desteklenerek güçlendirilmiş, zaman çizgisi üzerinde geçmişten ses ile bugüne getirilmiş, resim ile yarına taşınmıştır. Figürlerin arkasında pastoral tonlar ile gerçekleştirilmiş fırça darbeleri, spatula izleri belirli uyumlu renk geçişleri içinde izlenmektedir. Figür ve renk arasındaki armoni izleyici tatlı bir yaz esintisi içinde karşılar ve hikâyenin çarpık gerçekliği ile bir soğuk düş etkisi yaratır. Sanatçının gerçek hikayelerden alıntılarla oluşturduğu bu resimler yaşayan kişilerin hayatlarını korumak gibi ulvi bir yaklaşım ile anonimleştirilmiş ve dünyadaki tüm kadınları temsil edebilmesi amacıyla da belirsizleştirilmiştir.

“Sesim Resim” sergisinde ataerkil düzenin çarpık eylemleri görünemeyen kadınların resimleri ve onların sesi olan toplumda yer edinebilmiş güçlü kadınların sesi, ses kayıtları ile canlandırılmaktadır. Serginin de ismini kapsayan bu çok yönlü projede resimlerde anonim olarak izlenen her bir kadının gerçek yaşam öyküsü ve başından geçen çarpıcı olaylar çeşitli akademi, iş ve sanat dünyasının başarılı isimleri seslendiriyor. Resmi izledikten sonra resim altında yer alan QR kodun okutulmasıyla ünlü bir ses tarafından aktarılan gerçek öykü resim ile buluşturulmuştur. Resimde dahi gerçekliğini kendisini gösteremeyen kadın, yine bir kadının sesi ile kendini ifade edebilmeye başlamaktadır. Resim ile sesin buluşması neticesinde yaşanan olayın kalıcı ve geleceğe aktarılan bir tasavvuru ortaya çıkmaktadır. Resim bir sese dönüşmekte ve binlerce kadının sesi olmaktadır. Cenk Yüksel’in “Sesim Resim” sergisi gerçek hikayelerden alınarak görselleştirilmiş resimlerden oluşmakta ve bu gerçek olayların dokümantasyonu ise bir ses kaydının aktarımı ile yapılmaktadır. “Sesim Resim” sergisi -Birlikten kuvvet doğar- atasözünün güçlü bir göstergesi, çarpıcı bir kurgusu olarak izleyiciye sunulmaktadır.

Nihayetinde; ancak sesimiz sesiniz olursa seslerimiz duyulur, el ele verirse her şeyi başaracak gücü kendimizde buluruz!

Proje

Türkiye’de kadın olmak zor... Kadınların kendi ayakları üstünde durabilmesi, güçlü olması önemli...

Bu proje ile kadınların zorluklar karşısında güçlü olmaları için onlara ilham vermek amaçlanıyor.

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği’nin destek verdiği kadınların hikayelerini akademi, iş ve sanat dünyasının başarılı isimleri seslendiriyor, her hikaye sanatçı ve akademisyen Cenk Yüksel tarafından resmediliyor.

Resimler Beşiktaş Çağdaş Sanat Galerisi’nde sergileniyor ve sergiyi ziyaret edenler resimlerin altında yer alan barkodu telefonlarına okutarak seslendirilen hikayeleri dinliyor.

Satılan her resmin geliri Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği’ne bağışlanarak daha fazla sayıda kadının güçlenmesine destek olunuyor.

Mor Salkım

Kadın Dayanışma Derneği

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği; benimsediği; toplumsal cinsiyet eşitliği, gönüllölük, dayanışma ve ayrımcılıkla mücadele ilkeleri ile 2012 yılından itibaren faaliyet göstermektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliği, kadının güçlenmesi, kadın hakları ve topluma pozitif etkiyi sağlayabilmek için çalışmalarını sürdürmektedir.

Dernek, kuruluşundan bugüne gerçekleştirdiği pek çok proje ile binlerce kadına dokunmuş, umut olmuş ve hayatlarında fark yaratmıştır.

Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği, 7/24 şiddet hattı ile Türkiye'nin her yerinden gelen aramalara, gönüllü ve alanında uzman ekibi ile yanıt vermektedir. Gönüllölük esasıyla hizmet veren tek şiddet hattı olan oluşumumuz, 2012 yılından beri şiddet hattı ve danışma merkezi olarak 9.285 kadın ve 4914 çocuğa hizmet vermiştir

Cenk Yüksel

1980 İstanbul doğumlu olan sanatçı, İstanbul Teknik Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Ses Eğitimi ve İstanbul Üniversitesi Opera Şan bölümleri mezunudur. Dünya üzerinde on milyon insanda bir bulunan counter tenor sese sahip olması sebebiyle, İstanbul Üniversitesi'nde counter tenor olarak eğitim almaya hak kazanmış ve tanınmasıyla birlikte de Türkiye'nin ilk counter tenor ses sanatçısı olmuştur. Haliç Üniversitesi'nde yüksek lisansını tamamlamış olan Yüksel, profesyonel sanat hayatı devam ederken, bir yandan da Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat ve Kültür Yönetimi Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak akademik kariyerini sürdürmektedir.

Müzik kariyerine çok küçük yaşlarda korist ve solist olarak başlayan Yüksel, Konservatuvar eğitimi aldığı dönemlerde İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde bir süre sözleşmeli sanatçı olarak çalışmıştır. Yine aynı dönemde İstanbul isimli bir proje kapmasında, Balerin Kaya İlhan ile Modern Dans, Tilbe Saran ve Can Gürzap'tan oyunculuk, diksiyon-fonetik eğitimleri almıştır. Korist ve Solistlik kariyeri devam ederken, Fahir Atakoğlu ve Fazıl Say projelerinde de yer almıştır.

Pop alanında müzikal kariyerini devam ettiren sanatçı, 2006-2009 senelerinde Tarkan Tevetöğlu'nun orkestrasında, Türkiye ve yurtdışındaki tüm turnelerinde back vocal olarak çalışmıştır. 2009 senesinde çıkarmış olduğu Vura Vura isimli albümünden sonra 2012 senesinde hayata geçirdiği Yeşilçam Şarkıları Projesini 8 sezon sürdürerek, başta yurtiçi olmak kaydıyla Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Almanya, Rusya, Azerbaycan, Kıbrıs, Fas gibi bir çok ülkenin bir çok şehrinde yine bu konseptler konserler serisi gerçekleştirmiştir.

Cenk Yüksel aynı zamanda uzun yıllardır resim sanatıyla ilgilenmektedir. Farklı tekniklerle deneysel dokular, formlar ve figür soyutlamaları üzerine çalışır.

Seslendirenler

Balecek İlter (*Televizyon programcısı, sunucu*)

Ece Üner (*Haber spikeri*)

Sedef Orman (*İş insanı*)

Yelda Cumalıoğlu (*Destek Medya Grubu Ceo'su*)

Çiçek Dilligil (*Oyuncu*)

Zeyno Eracar (*Oyuncu*)

Özge Uzun (*Televizyon programcısı, sunucu*)

Gölay Özdem (*Tv programcısı, haber spikeri, oyuncu*)

Seyhan Arman (*Oyuncu*)

Farah Yurdözü (*Araştırmacı, yazar*)

Dilek Çelebi (*Oyuncu*)

Seda Kement (*Oyuncu, sunucu*)

Sibel Bağcı Uzun (*Hürriyet Gazetesi Yazarı*)

Selda Terek (*Yazar*)

Banu Yüksel (*Yazar, danışman*)

Aslı Balcı Şimşek (*İç mimar*)

Ebru Dönertaş (*Tasarımcı*)

Yeşim Kaya (*Gastronom, sunucu*)

Özden Ayyıldız (*Seslendirme sanatçısı, oyuncu*)

Arzu Aydemir (*Seramik sanatçısı*)